OPŁATA POCZTOWA OPŁACONA RYCZAŁTEM.

NACZELNICTWO ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO

WIADOMOŚCI URZĘDOWE

Rok 13 (XIV) Nr. 12. WARSZAWA Grudzień 1935 r.

ROZKAZ NACZELNICTWA Z. H. P. L. 15 z dnia 15 listopada 1935 r.

I. ODZNACZENIA.

N. nadaje odznakę „Wdzięczności": Kuratorowi Lewickiemu Stanisławowi, Kpt. Ropelewskiemu Tadeuszowi.

N. nadaje odznakę „Za uratowanie życia": dh. Szczerbowskiemu Janowi z I st. harc. druż. żegl. w Oświęcimiu. Chor. Poznańska.

Odznaczenia zagraniczne otrzymali: Przewodniczący Z. H. P. **dr. M. Grażyński** — Srebrnego Wilka Łotewskiej Organizacji Skautowej, Zieloną Lilję Norweskiej Organizacji Skautowej, Białego Orła Jugosłowiańskiej Organizacji Skautowej. Odznakę Honorową Skautingu Organizacji Węgierskiej, Za Czyn Junacki Skautowej Organizacji Czechosłowackiej.

Naczelnik Harcerzy, **hm. A. Olbromski** — Białą Lilję Łotewskiej Organizacji Skautowej, Krzyż Białej Lilji Estońskiej Organizacji Skautowej, Za Czyn Junacki Skautowej Organizacji Czechosłowackiej.

II. ZARZĄDY ODDZIAŁÓW Z. H. P.

N. z dniem 1.I.1936 r. wyłącza z Oddziału Mazowieckiego powiaty: Ostrów, Ostrołękę i Łomżę z jednoczesnem przyłączeniem ich do Oddziału Białostockiego.

N. z dniem 1.I.1936 wyłącza osadę Niwkę k/Modrzejowa z Oddziału Śląskiego i przyłącza ją do Oddziału Kieleckiego.

III. K. P. H.

N. przyjmuje do Z. H. P. następujące Koła: Koło Przyjaciół Harcerstwa w Kiwercach (Z. O. Wołyń), Koło Przyjaciół Harcerstwa przy Wielkopolskiej Chorągwi Harcerek (Z. O. Wielkopolski).

IV. SCHRONISKA.

N. kooptuje następujące osoby do Zarządu „Gniazda Tatrzańskiego": dr. Bronisławę Dłuską i dr. Marję Skokowską - Rudolfową.

V. KOMENDY CHORĄGWI.

N. zwalnia z obowiązków Komendanta Śląskiej Chorągwi Harcerzy w Katowicach dh. hm. Grzbielę Jana.

N. mianuje Komendantem Śląskiej Chorągwi Harcerskiej dh. hm. Bielca Józefa.

VI. MIANOWANIE STARSZYZNY.

N. mianuje **harcmistrzami:** Gruszczyńskiego Tadeusza (Chor. Kielecka), Zielińskiego Antoniego (Chor. Warszawska), Wojciechowskiego Tadeusza (Chor. Wileńska), Brzezińskiego Józefa (Chor. Zagłębiowska).

N. mianuje **podharcmistrzami:** Brala Józefa Stanisława (Chor. Białostocka), Skrobota Tadeusza, Dobskiego Józefa (Chor. Kielecka), Gruszkowskiego Mieczysława, Dumę Zbigniewa, Łempickiego Tadeusza, Kozłowskiego Jana, Madeja Władysława, Trojanowskiego Zdzisława, Akielaszka Stanisława (Chor. Lwowska), Lubiatowskiego Franciszka, Przybylskiego Czesława (Chor. Wielkopolska), Waszkinela Hieronima (Chor. Wileńska), Michałowskiego Stanisława, Ciupę Andrzeja, Dłużewskiego Wojciecha, Sroczyńskiego Władysława, Szczepańskigo Zdzisława, Trzymalskiego Tadeusza (Chor. Warszawska), Szpajdla Gustawa, Grubę Franciszka (Chor. Zagłębiowska) oraz Ługowoja Bolesława (Chor. Mazowiecka) z zaliczeniem służby od 15.III.34 r.

N. mianuje **działaczem harcerskim** dha Hlebkę Antoniego (Chor. Warszawska).

VII. **Cofnięcie stopnia instruktorskiego:**

N. cofa stopień instruktorski na wniosek Komendanta Chorągwi hm. ks. Jarosiewiczowi Adolfowi (Chor. Wołyńska), phm. Kulwieciowi Stanisławowi, phm. Siemaszce Kamilowi (Chor. Warszawska).

N. cofa stopień instruktorski i zwalnia z Z. H. P. na wniosek Komendanta Chorągwi phm. Grabowskiego Lecha (Chor. Mazowiecka).

Sekretarz Generalny Z.H.P. (—) **Józef Sosnowski** hm.

Przewodniczący Z.H.P. (—) **Dr. Michał Grażyński**

ROZKAZ NACZELNICTWA Z. H. P. L. 16, z dnia 20 listopada 1935 r.

N. za wybitne zasługi dla Harcerstwa nadaje odznakę „Wdzięczności" następującym osobom:

Ministrowi dr. Papée Kazimierzowi — Z. O. Gdański, płk. Czaplińskiemu Emilowi — Z. O. Lublin, płk. dypl. Alf-Tarczyńskiemu Tadeuszowi, inż. Rauowi Zygmuntowi — Z. O. Łódź, mjr. dr. Lipińskiemu Wacławowi, Nadolskiemu Leonowi — Z. O. Mazowsze, gen. Jatelnickiemu Bolesławowi — Z. O. Polesie, kuratorowi Szweminowi Janowi, Schmidtowej Marji — Z. O. Wielkopolski, staroście Bonkowicz-Sittauerowi Jerzemu — Z. O. Wołyński.

N. za wybitne zasługi dla Harcerstwa nadaje odznakę „Za zasługę" następującym osobom:

Kpt. Fedorce Wilhelmowi, mjr. Wójcikowi Janowi — Z. O. Białystok, Boxowej Eleonorze, Brzeżkowi Kazimierzowi, Kłossowi Janowi, Nadrowskiemu Franciszkowi, Płodowskiemu Wacławowi, ś. p. Stadnickiemu Adamowi, Świrtunowi Waleremu Z.O. Kielce, kpt. Bielskiemu Romualdowi, Łomottowi Janowi, Moździńskiej Hannie, Szczepańcowi Janowi, Walczakowi Janowi—Z. O. Lublin, Adaszewskiemu Stanisławowi, Broszkowskiemu Leonowi, Buszkiewiczowi Witoldowi, Grabowskiemu Albinowi, Illiniczowej Jadwidze, Iżyckiemu Stanisławowi, Ja-

archiwum harcerskie.pl

worskiemu Józefowi, Kannenbergowi Ryszardowi, Karnawalskiemu Apolinaremu, Krawczyńskiej Janinie, Kurulukowej Kazimierze, Lipińskiemu Antoniemu, Młynarskiemu Stanisławowi, Pawłowskiemu Leopoldowi, Pawlikowskiemu Henrykowi, Połomskiej Antoninie, Schollzowej Marji, Schollzowi Wiktorowi, Tomaszewskiemu Kazimierzowi, Trepce Jadwidze, Weyerowi Stanisławowi, Wróblewskiemu Zygmuntowi, Zarembie Janowi —Z. O. Łódź, Dr. Gallusowi Janowi, Kondrackiej Zofji, Koryckiemu Feliksowi, Łakomskiemu Józefowi, Roniszowej Eugenji, Sachsowej Jadwidze — Z. O. Mazowsze, Buczek Zofji, Hemmerlingowej Helenie — Z. O. Pomorze, Białowąsowi Stanisławowi, Dr. Bryle Stanisławowi, Dobrowolskiemu Piotrowi, Ergetowskiemu Wawrzyńcowi, Dr. Glińskiej Helenie, Iwanykowi Stefanowi, Laskosiowi Karolowi, Lambertowi Józefowi, Mrozowskiej Zofji, Mroziewiczowi Eustachemu, Inż. Stefanowskiemu Władysławowi, Suchańskiemu Edwardowi, Sypule Wincentemu, Ziembińskiemu Wacławowi — Z. O. Radom, Chmielarskiemu Tadeuszowi — Z. O. Wielkopolski, kpt. dypl. Wysłouchowi Franciszkowi — Z. O. Wilno.

Przewodniczący Z. H. P.
(—) Dr. Michał Grażyński.
Sekretarz Generalny Z. H. P.
(—) Mgr. Józef Sosnowski.

ROZKAZ NACZELNICZKI HARCEREK, L. 7 z dnia 15.XI.1935 r.

I. SPRAWY ORGANIZACYJNE.

1. Zwalniam z obowiązków Komendantki Chorągwi Wileńskiej dhnę hm. Zofję Nieciejowską i powierzam pełnienie tych obowiązków dhnie phm. Marji Steckiewiczównie.

2) Zatwierdzam skład Komendy Chorągwi:

a) K r a k o w s k i e j — dhna Alina Kleczewska phm. — p. o. komendantka, ref. wędrowniczek i starszych harcerek, dhna Felicja Kasprzykówna hm. — ref. drużyn młodzieży i spraw osobowych, dhna Jadwiga Orłowiczówna hm. — ref. kształcenia starszyzny i uprzemysłowienia, dhna Jadwiga Kordylewska hm. — skarbniczka, ref. gospodarcza, dhna Marja Terpliwcówna phm. — sekretarka, ref. druż. kolejowych, dhna Stanisława Gąsiorowska phm. — lekarka Chorągwi, dhna Lidja Scheuerówna — ref. w. f. i p. do o. k., dhna Halina Konopczyńska — ref. spraw zagranicznych, dhna Teresa Boguszewska — ref. propagandy i prasy.

b) Ł ó d z k i e j: dhna Władysława Keniżanka hm. — p. o. Komendantka Chorągwi Harcerek, dhna Eugenja Goldenbergowa hm. — referentka starszego harcerstwa, dhna Hanna Borowiecka - Dylikowa — ref. drużyn, dhna Helena Janaszczykówna — ref. zuchów, dhna Janina Kocówna phm. — ref. w. f., dhna Eugenja Krzyczmonikówna phm. — ref. p. do o. k., dhna Eugenja Szymańska — sekretarka, dhna Apolonja Badzianówna — skarbniczka.

c) W o ł y ń s k i e j: dhna Marja Bonkowicz-Sittauerowa hm.—p. o. Komendantki Chorągwi. dhna Stanisława Sanojcówna hm.—Zastępczyni Komendantki, dhna Róża Jakowicka hm.—sekretarka, dhna Marja Wójcikówna druż.—skarbniczka, dhna Anna Turkówna hm.—ref. zuchowa, dhna Wanda Skorupska hm. — ref. starszoharcerska, dhna Jadwiga Jaykówna druż. — ref. p. do o. k., dhna Jadwiga Trylska hm. — ref. samotnych harcerek, dhna Zofja Kańska — ref. prasowa.

3. Udzielam urlopu z pracy instruktorskiej druhnie hm. Stanisławie Rutkowiakowej z Chorągwi Wielkopolskiej do dnia 1.IX.1936 r.

4. Przenoszę do rezerwy dhny: phm. Halinę Deptułę - You i phm. Zofję Lissowską z Chorągwi Mazowieckiej.

II. SPRAWY ZUCHOWE.

a) Uzupełniam punkt II rozkazu L. 1 z dnia 12 lutego 1935 r. następującem zdaniem: Gromady koedukacyjne mogą w wyjątkowych wypadkach należeć do organizacji harcerzy (np. gromada koedukacyjna przy drużynie męskiej).

b) Zatwierdzam zmienione próby zuchów: I, II, III gwiazdkę, oraz sprawności zuchowe: 1. „Koszałka - Opałka", 2. „Korespondentka", 3. „Wesołka", 4. „Zgaduj - zgadula", 5. „Grajka", 6. „Mała szydełkarka", 7. „Dobra siostrzyczka", 8. „Śpiewaczka", 9. „Narciarka", 10. „Łyżwiarka", 11. „Rowerzystka", 12. „Łuczniczka", wg. tekstu załącznika do rozkazu.

III. TERMINY KURSÓW W HARCERSKIEJ SZKOLE INSTRUKTORSKIEJ NA BUCZU W II-EM PÓŁROCZU 1935/36.

1. Kursy harcmistrzyń od 27 grudnia do 2 stycznia.
2. Kursy podharcmistrzyń:
   a) od 15 do 22 kwietnia .
   b) od 18 do 25 maja.
3. Kursy metodyczne dla drużynowych:
   a) od 14 marca do 7 kwietnia dla drużynowych zuchów.
   b) od 23 kwietnia do 17 maja dla drużynowych harcerek.
   c) od 28 maja do 21 czerwca dla drużynowych zuchów.
4. Inne kursy:
   a) od 18 stycznia do 12 marca kolonja gimnazjalna harcerek.
   b) od 18 stycznia do 12 marcą kurs dla kierowniczek pracy wiejskiej.
   c) od 2 do 9 marca kurs instruktorek starszych dziewcząt.
   d) od 20 do 30 stycznia kurs instruktorek administracji.
   e) od 14 marca do 7 kwietnia kurs dla instruktorek służby samarytańskiej.
5) Konferencje:
   a) od 2 do 6 stycznia konferencja programowa.
   b) od 31 maja do 1 czerwca konferencja komendantek obozów starszyzny.

IV. AKCJA ZIMOWA G. K. H.

1) **Kurs instruktorski zuchowy.**
Teren: Dziechcinka koło Wisły.
Termin 28 grudnia — 7 stycznia.
Opłata 30 złotych plus koszta przejazdu przy 80% zniżce kolejowej.

Komendantka obozu — hm. Jadwiga Zwolakowska.

Warunki przyjęcia: próba na drużynową zuchów, oraz instruktorska praca zuchowa na szerszym terenie(hufcowe zuchów, lub referentki zuchowe przy hufcach harcerskich), ewent. kandydatki, które obejmą odpowiednie funkcje po ukończeniu kursu.

Zgłoszenia przez Komendę Chorągwi nadsyłać do Głównej Kwatery Harcerek do dnia 10 grudnia, wpłacając 15 zł. na konto P. K. O. G. K. H. 21821.

2. **Narciarski obóz instruktorski.** Teren st. kol. Worochta. Harcerskie Schronisko na Kostryczy. Termin 27.XII. — 9.I. Opłata 35 zł.: plus koszta przejazdu przy 80% zniżce kolejowej.

Warunki przyjęcia: 1) umiejętność jazdy na nartach, 2) odbyty przynajmniej jeden kurs narciarski, 3) opinja bez-

archiwum harcerskie.pl

pośredniej władzy harcerskiej o zdolnościach instruktorskich danej kandydatki i przydatności jej pracy w terenie, 4) świadectwo lekarskie, 5) własny sprzęt narciarski.

Zgłoszenia przez Komendę Chorągwi należy przesyłać do Głównej Kwatery Harcerek do dnia 10.XII b. r., wpłacając na konto P. K. O. 21-821 zł. 10.—W zgłoszeniu podać: 1) imię, nazwisko, funkcję w Harcerstwie, stopień harc. lub instruktorski, 2) odbyte obozy letnie i zimowe (jakie), 3) stopień wyszkolenia narciarskiego.

3. **Kurs metodyczny dla referentek p. do o. k.** Teren — Schronisko harcerskie na Kostrzycy st. kol. Worochta, Termin 28.XII — 6.I. Opłata zł. 25 plus koszta przejazdu przy 80% zniżce kolejowej. Udział referentek p. do o. k. Komend Chorągwi obowiązkowy. Zgłoszenia kandydatek (także referentek) należy przesłać przez Komendę Chorągwi do Głównej Kwatery Harcerek do dnia 10.XII b. r., wpłacając 10 zł. na konto P. K. O. 21-821.

4. **Kurs metodyczny dla referentek w. f. Komend Chorągwi.** Termin: 27.XII — 9.I. Teren, opłata, zgłoszenia — jak w kursie p. do o. k. Udział referentek w. f. Komend Chorągwi obowiązkowy.

7. **Kurs metodyczny pracy społecznej** dla kierowniczek zrzeszeń starszoharcerskich na Śląsku Cieszyńskim. Bliższe dane zostaną przesłane do Komend Chorągwi.

Naczelniczka Harcerek
(—) Jadwiga Wierzbiańska hm.

ZAŁĄCZNIK DO ROZKAZU NACZELNICZKI HARCEREK L. 7 z dn. 15.XI.1935 r.

A. PRÓBY ZUCHÓW.

Gwiazdka I.

Gwiazdkę I może otrzymać po 3 — 6 miesięcznem należeniu do gromady dziewczynka która:

1. Jest pożyteczna w domu, stara się wyręczać matkę, ojca i rodzeństwo.
2. Jest grzeczna i usłużna dla wszystkich.
3. Jest zawsze uśmiechnięta i wesoła.
4. Pamięta o pacierzu.
5. Opiekuje się ptaszkami w zimie.
6. Zna godło gromadki, barwę i nazwę swej gromady.
7. Umie stawać na zbiórkę i składać ukłon zuchów.
8. Zna ogólną oznakę zuchową i pozdrowienie.
9. Zna nazwiska drużynowej i zastępowej.
10. Umie hymn narodowy. Zna chorągiew barwną i herbową, banderę marynarki wojennej i handlowej, znaki lotnictwa polskiego.
11. Dba o czystość ciała. Ma czyste ręce i paznokcie, myje codzień zęby.
12. Maszeruje przy śpiewie, umie bawić się w 3 gry bieżne, 3 z piłką i 3 ze śpiewami.
13. Złapie rzuconą w górę piłeczkę lub odbitą od ściany w odległości 3 kroków, stosując 8 utrudnień.

Gwiazdka II.

Gwiazdkę II może otrzymać w 9 miesięcy po uzyskaniu gwiazdki I dziewczynka, która:

1. Jest użyteczna w domu i w szkole, umie zachować się na ulicy i wśród obcych.
2. Umie bawić się i pracować zgodnie (nie kłóci się, nie skarży, nie obraża).
3. Nie trzeba jej rozkazu powtarzać.
4. Opiekuje się zwierzęciem, albo hoduje roślinę.
5. Umie na pamięć prawo zuchów.
6. Opowie z przeczytanej książki o dziewczynce, która zasługuje na miano zucha.
7. Zna musztrę zuchową.
8. Narysuje ilustrację do kroniki lub do kącika zuchów. Zna kilka piosenek zuchowych.
9. Wie kto stoi na czele państwa.
10. Ubiera się szybko i sprawnie, utrzymuje w porządku włosy, dba o czystość i całość swoich książek i zeszytów.
11. Ceruje i przyszywa guziki, dba o to, aby zawsze mieć ubranie czyste i całe.
12. Umie bawić się w 10 gier ruchowych i 5 towarzyskich. Skacze przez krótki sznur (skakankę) ośmioma sposobami.
13. Wybuduje z piasku lub śniegu: chatę lub fortecę, albo grotę i t. p.
14. Zdobyła sprawności: 1) szafarki, 2) porządnickiej, 3) wskazidrogi, 4) krasnoludka.

O ile sprawność krasnoludka nie odpowiada danemu zespołowi dzieci, można ją zastąpić inną.

GWIAZDKA III.

Gwiazdkę III może uzyskać w 9 miesięcy po otrzymaniu gwiazdki II dziewczynka, która:

1. Jest dzielnym i pożytecznym zuchem w swojej gromadzie.
2. Jest punktualna i dotrzymuje obietnicy.
3. Tańczy taniec gromady. Stara się zapamiętać usłyszane ładne piosenki. Zna wszystkie piosenki swojej gromady, zainscenizuje jedną z nich.
4. Opisze w kronice ciekawe zdarzenie z życia zuchów.
5. Wskaże miejsce historyczne w najbliższej okolicy. Opowie o jakimś czynie harcerek lub harcerzy w okresie walk o niepodległość.
6. Wie jak dbać o zdrowie na wycieczce.
7. Opatrzy skaleczony palec, stłuczone kolano, zatamuje krwotok z nosa.
8. Umie posłużyć choremu.
9. Szanuje swoje i cudze rzeczy.
10. Skacze przez długi sznur (wywijadło) ośmioma sposobami. Gra w dwa ognie. Brała udział w grach w terenie. Wykaże sprawność w grach ćwiczących: zmysły, zręczność, orjentację, pamięć, uwagę i t. p.
11. Przedstawi przedmiot własnej roboty.
12. Zdobyła sprawności: 1) sygnalistki, 2) tropicielki, 3) małej szwaczki, 4) przyjaciółki zwierząt domowych, lub przyjaciółki roślin.

Sprawność małej szwaczki można zastąpić sprawnością majster klepki.

Razem z rozwojem czytelnictwa w harcerstwie rozwijać będziemy naszą ideologję, metody i organizację.

archiwum harcerskie.pl

Sprawność Koszałka - Opałka.

1. Opowie jak powstała jego gromada i skąd pochodzi jej nazwa.
2. Interesująco opowie i opisze ciekawe zdarzenia z życia gromady.
3. Ilustruje kronikę sposobem dowolnym (ołówkiem, kredką, farbą).
4. Dba o estetyczny wygląd kroniki.
5. Interesuje się ciągłością jej prowadzenia.
6. Jest stałym czytelnikiem bibljoteki szkolnej, lub zuchowej.
7. Czytuje „Na Tropie Zuchów" lub inne pisemko zuchowe.
8. Utrzymuje w ciągu roku korespondencję z zuchem innej gromady.

Korespondentka.

1. Lubi pisać listy i prowadzi w ciągu roku korespondencję z zuchem innej gromady w kraju, lub zagranicą. Odpowiada na listy nie zwlekając.
2. Zna poprawną formę listu do koleżanki, osób z rodziny, nauczycielki.
3. Sporządzi estetycznie arkusz papieru listowego i kopertę.
4. Umie wysyłać wszelkie rodzaje listów w kraju i zagranicę (zwyczajny, polecony, ekspres, lotniczy, depesze).
5. Czyta stale pisemko dla dzieci.
6. Poda sprawozdanie z życia zuchów do pism zuchowych lub dziecięcych.
7. Zredaguje ogłoszenie do gazety.

Sprawność wesołka.

1. Zuch, posiadający sprawność Wesołka, jest pogodny.
2. Umie rozweselić gromadę zabawą, śpiewem, dowcipem, anegdotą, tańcem.
2. Zagra do tańca na organkach, cymbałkach, lub na grzebieniu, lub narysuje coś wesołego.
4. Wypowie kilka wierszyków treści wesołej.
5. Podpatrzy wesołą scenę z życia gromady i potrafi ją zainscenizować.

Sprawność Zgaduj-Zgadula.

1. Rozwiązuje z łatwością szarady, zagadki i rebusy z pism dziecinnych.
2. Ułoży zagadki i rebusy.
3. Otrzymała przynajmniej jedną nagrodę lub wyróżnienie za dobre rozwiązanie łamigłówki z pisemka.
4. Zna kilka sztuczek rachunkowych, np. odgaduje pomyślaną liczbę, rozwiąże magiczne kwadraty i t. p.

Sprawność Grajka.

1. Umie wygrać z pamięci łatwe melodje na jakimkolwiek instrumencie (fujarka, organki, cymbałki, mandolina).
2. Gra kilka pieśni zuchowych, oraz trzy tańce ludowe, np. krakowiak, oberek, mazur, zbójnicki.
3. Umie zagrać na zbiórkach i uroczystościach gromady do inscenizacji, pląsów, tańca i marszu.
4. Zna kilka instrumentów muzycznych, ich nazwy i dźwięk jaki wydają.
5. Opowie ciekawą historję z życia grajka.

Mała szydełkarka.

1. Umie zasadnicze ściegi: łańcuszek, półsłupki, słupki nawijane, dziurki.
2. Przedstawi zrobiony przez siebie szalik dla siebie, lub dla młodszego rodzeństwa.
3. Przedstawi czapkę lub pantofle dziecinne.
4. Przedstawi kapkę ozdobną na łóżeczko lalki, lub chusteczkę do nosa, obrobioną koroneczką z zastosowaniem wyżej wymienionych ściegów.

Dobra siostrzyczka.

1. Lubi dzieci i potrafi je zabawić.
2. Wyręcza matkę w opiece nad młodszem rodzeństwem.
3. Zaceruje pończochy i przyszyje guziki.
4. Dba o czystość dzieci, któremi się opiekuje, potrafi umyć dziecko.
5. Przegotuje mleko, ugotuje kaszkę.

Śpiewaczka.

1. Zaśpiewa sama 5 piosenek zuchowych i kilka innych.
2. Nauczy gromadę nowej ładnej piosenki.
3. Zainscenizuje piosenkę wspólnie ze swoją gromadką.

Narciarka.

1. Jeździ wprawnie po równinie.
2. Prawidłowo trzyma kijki.
3. Zjedzie z górki. Umie zatrzymać się w zjeździe.
4. Umie podnieść się na zboczu.
5. Zjedzie podnosząc przedmioty.
6. W zjeździe przejedzie pod bramką.
7. Zakręca dreptaniem i oporowaniem.
8. Wchodzi sosenką (choinką) i schodkowaniem.
9. Umie nosić narty.
10. Umie przechowywać narty i wiązadła.
11. Nasmaruje tłuszczem swoje buty.
12. Potrafi nasmarować narty podkładowym smarem.

Łyżwiarka.

1. Wprawnie jeździ na łyżwach.
2. Robi przekładankę na lewą i na prawą nogę wtył i wprzód, półluki i łuki do wewnątrz i nazewnątrz.
3. Sama zakłada łyżwy.
4. Umie przechowywać łyżwy i paski.
5. Wie co robić, jeśli buty stwardnieją.
6. Zachowuje się na ślizgawce tak, aby nie szkodzić innym.
7. Umie sobie poradzić w wypadkach odmrożenia.

Rowerzystka.

1. Potrafi sama wsiadać i zsiadać z roweru.
2. Wprawnie jeździ.
3. Wyminie wprawnie przeszkody.
4. Wie gdzie dzieci mogą jeździć, od ilu lat trzeba mieć prawo jazdy.
5. Zna nazwy ważniejszych części roweru.
6. Utrzymuje w porządku rower.

Łuczniczka.

1. Zrobi łuk i strzałę.
2. Po 10 strzałach o odległości 8 metrów trafi najmniej 5 razy do tarczy o promieniu 15 cm.
3. Strzela w podstawie stojącej, lub klęczącej.
4. Zachowuje środki ostrożności przy strzelaniu.

archiwum harcerskie.pl

Zaliczenie kursu i próby instruktorskiej zuchowej. Przyznaję odbycie instruktorskiego kursu zuchowego oraz stwierdzam pomyślne odbycie próby na instruktora zuchowego następującym absolwentom zuchowych kursów instruktorskich Głównej Kwatery Harcerzy:

Chor. Wileńska: Pietkiewicz Tadeusz, Wyrzykowski Mieczysław.

9. URLOPY, ZMIANY PRZYDZIAŁU.

91. Urlopy. Udzielam urlopu: hm. Massalski Edmund do dnia 31 grudnia 1936 r. (Chor. Kielecka); ph. Bujalski Bolesław do dnia 1 września 1936, ph. Burmajster Stanisław do dnia 1 października 1936 r., ph. Drewnowski Janusz do dnia 1 października 1936 r., ph. Dudeło Henryk do dnia 1 października 1936 r., ph. Feliński Leszek do dnia 1 marca 1936 r., ph. Hellman Włodzimierz do dnia 1 października 1936 r., ph. Hupert Juljusz do dnia 1 października 1936 r., ph. Jedliński Stefan do dnia 1października 1936 r., hm. Ławrycki Jan do dnia 1 kwietnia 1936 r. ph. Makowiecki Zbigniew do dnia 1 października 1936 r., ph. Milej Kazimierz do dnia 1 października 1936 roku, dz. h. Minchejmer Adam do do dnia 1 października 1936 r., dz. h. Minchejmer Adam do dnia 1 października 1936 r., ph. Mittak Henryk do dnia 1 października 1936 r., ph. Pietrzyk Zdzisław do dn. 1 października 1936 r., ph. Próchnicki Andrzej do dnia 1 października 1936 r., hm. Rosental Antoni do dnia 1 października 1936 r., ph. Tretiak Andrzej do dnia 1 października 1936 r., ph. Więckowski Michał do dnia 1 września 1936 r., ph. Werner Witold do dnia 1 stycznia 1939 r., ph. Wojtyniak Józef do dnia 1 października 1936 r. (Chor. Warszawska).

93. Zmiany przydziału: hm. Bar Ludwik z Chor. Wileńskiej do Głównej Kwatery Harcerzy, dz. h. Bartecki Jan z Chor. Warszawskiej do Chor. Łódzkiej, ph. ks. Bober Kazimierz z Chor. Poznańskiej do Głównej Kwatery Harcerzy, hm. Borowiecki Tadeusz z Chor. Lubelskiej do Głównej Kwatery Harcerzy, ph. Gajewski Teodor z Chor. Wołyńskiej do Chor. Lubelskiej, ph. Grodzicki Janusz z Chor. Warszawskiej do Głównej Kwatery Harcerzy, dz. h. Jung Bronisław z Chor. Warszawskiej do Głównej Kwatery Harcerzy, hm. Koczyk Marjan z Chor. Warszawskiej do Głównej Kwatery Harcerzy, ph. Korytkowski Antoni z Chor. Mazowieckiej do Chor. Białostockiej, ph. Kwapiszewski Bolesław z Chor. Poznańskiej do Chor. Wileńskiej, hm. Ludwig Władysław z Głównej Kwatery Harcerzy do Chor. Warszawskiej, ph. Michalski Jan z Chor. Warszawskiej do Głównej Kwatery Harcerzy, ph. Nacholiński Jerzy z Chor. Warszawskiej do Chor. Poznańskiej, ph. Nowak Józef z Chor. Warszawskiej do Chor. Mazowieckiej, hm. Stamatello Henryk z Głównej Kwatery Harcerzy do Chor. Warszawskiej, ph. Sozański Aleksy z Chor. Wołyńskiej do Chor. Śląskiej, ph. Urban Wacław z Chor. Wileńskiej do Chor. Białostockiej, hm. Zienkiewicz Jarosław z Chor. Warszawskiej do Chor. Radomskiej, hm. mjr. Jiruszka Otton z Chor. Warszawskiej do Głównej Kwatery Harcerzy.

O. OZNAKI I ODZNACZENIA.

02. Oznakę dziesięciolecia służby otrzymują: Chor. Gdańska; 1111 ph. Żurek Alfons; Chor. Krakowska: 1112 hm. Rychter Stanisław; Chor. Lwowska: 1113 Chruszcz Farnciszek; Chor. Poznańska: 1114 Bekasiak Józef, 1115 Jęczkowski Edward, 1116 Nawrocki Stefan, 1117 Nowacki Edmund, 1118 hm. Poplewski Jan, 1119 Thiel Zenon, 1120 Woźniak Franciszek; Chor. Śląska: 1121 9 d. h. im. Tadeusza Kościuszki — Chwałkowice, 1122 ph. Gawroński Jerzy, 1123 Pukowiec Bronisław; Chor. Warszawska: 1124 Micheh Janusz.

Oznakę dziesięciolecia służby po raz drugi otrzymują: Główna Kwatera Harcerzy: 1125 hm. Piskorski Tomasz.

03. Wpis odznaczeń zagranicznych. Prawo noszenia odznak zagranicznych posiadają: hm. Grzesiak Czarny Józef (Chor. Wileńska) — Biała Lilja Estońskiej Organizacji Skautowej.

Naczelnik Harcerzy
(—) Antoni Olbromski hm.

ROZKAZ NACZELNIKA HARCERZY L. 20 z dnia 19 listopada 1935 r.

SKŁAD OSOBOWY GŁÓWNEJ KWATERY HARCERZY.

Ogłaszam skład osobowy Głównej Kwatery Harcerzy, zwalniając jednocześnie dotychczasowy jej skład.

I. **Szef Głównej Kwatery Harcerzy** — hm. Borowiecki Tadeusz.

II. **Wydziały:**

1. **Sekretarjat:** Sekretarz G. K. H. — ph. Lincel Jerzy.
Bibljoteka: Kierownik — ph. Lincel Jerzy.
Muzeum i archiwum: Kierownik — hm. Błażejewski Wacław.

2. **Wydział Skarbowo-Gospodarczy:** Kierownik i Skarbnik G. K. — hm. Koczyk Marjan.
Referat Gospodarczy: Referent—hm. Kołaczek Wojciech.
Referat Ubezpieczeń: Referent—dz. h. Peterek Stanisław,
Księgowy—dz. h. Brzeski Zygmunt.
Współpracownik Wydz. dz. h. Klepacki Zbigniew.

3. **Wydział Organizacyjny:** Kierownik Wydziału — hm. Jarnuszkiewicz Jerzy, Zastępca — hm. Budecki Zdzisław.
Referat Personalny: Referent — hm. Pętkowski Wacław.
Referat Oznak: Referent — hm. Piekarski Stefan.
Referat Pracy: Referent — ph. Jastrzębski Bronisław, współpracownik — ph. Kapczyński Feliks.
Wizytator drużyn — ph. Jastrzębski Bronisław.
Referat Statystyczny: — Referent — ph. Lincel Jerzy.

4. **Wydział Drużyn:** Kierownik Wydziału — hm. Sosnowski Józef, I Zastępca — hm. Dąbrowski Juljusz, II Zastępca — hm. Drewnowski Jan,
Referat Drużyn Wiejskich: Referent — hm. ks. Luzar Marjan.
Referat Starszych Chłopców: Referent — ph. Laskowski Jerzy.
Referat Drużyn Pożarnych: Referent — hm. Prochnau Wacław,

Czyś czytał już reportaż ze Zlotu p. t. „Miasto młodości"?
Nakład na wyczerpaniu w C. K. D. H., zakup lub zamów zaraz!

archiwum harcerskie.pl

Współpracownicy Wydz.: Szymanowski Bolesław, hm. Papiński Kazimierz, dz. h. Frantz Wiktor, dz. h. Suchocki Tadeusz.

5. **Wydział Zuchowy:** Kierownik — hm. Kamiński Aleksander, Zastępca — hm. hm. Datoń Donat.

Współpracownik: hm. Mościcki Stanisław.

6. **Wydział Starszego Harcerstwa:** Kierownik — hm. Piskorski Tomasz, Sekretarz — ph. Nebelski Szymon.

Referat Ideowo-Programowy: Referent — ph. Zieliński Kazimierz.

Referat Organizacyjny: Referent — ph. Szczęsny Adam.

Członkowie Wydziału: hm. Bar Ludwik, hm. ks. Luzar Marjan, ph. Marszałek Leon, Murasiewicz Tadeusz, Rączkowski Stanisław, hm. Zawodzki Jerzy.

Współpracownicy Wydziału: Truskolański Zbigniew, ph. Zagórski Czesław, Tatarkiewicz Jerzy.

Inspektorat Górskich Rejonów Harcerzy: Inspektor — hm. Wierusz Kowalski Janusz, Wizytator — Niemierko Stanisław, p.,o. Szef Sanitarny — Niemierko Jan; Komendanci Rejonów: Gawin Bolesław, Rokitnicki Tadeusz, Koszwianka Wanda; Komendanci Placówek: Majorkiewicz Marjan, Domagała Maksymiljan, Dąbski Tadeusz.

7. **Wydział Kształcenia Starszyzny:** Kierownik Wydziału — hm. Skłodowski Włodzimierz.

Współpracownicy Wydziału: hm. Zieliński Antoni, phm. Zieliński Kazimierz, ph. Szyryński Wiktor, ph. Syrokomski Zygmunt.

8. **Wydział WF. i PW.:** Kierownik Wydziału — ph. Michalski Stanisław.

Referat Przysposobienia Wojskowego: Referent — ph. Michalski Jan.

Referat Szybowcowy: Referent — ph. Klasa Jan. Współpracownicy: kpt. Łysakowski Władysław, phm. Derengowski Tadeusz, ph. Berkowski Roman, dz. h. Brzeski Zygmunt i Żebrowski Edmund.

Referat Strzelecko-Łuczny: Referent — H. R. Schattschneider Jerzy.

Referat Harcerskich Klubów Sportowych: Referent — H. R. Pstrzoch Tadeusz.

Referat Narciarski: Referent — p. o. H. R. Zembowicz Stanisław.

Referat Krótkofalarski: Referent — dz. h. Peterek Stanisław.

9. **Kierownictwo Harcerskich Drużyn Żeglarskich:** Kierownik — hm. Bublewski Witold, Zastępca — hm. Michałowski Józef, Kapitan s/j „Zawiszy Czarnego" — gen. Zaruski Marjusz.

Referat Ogólny: Referent — Ludwig Stanisław, Współpracownicy: Waciórski Jerzy, Wierzbicki Marjan.

Referat Programowo-Wyszkoleniowy: Referent—hm. Michałowski Józef, Współpracownicy: hm. Gregorkiewicz Antoni, hm. Szymborski Stanisław, hm. Zagrodzki Henryk, ph. Cynkutis Kazimierz.

Referat Zaopatrzenia: Referent — ph. Niemczyk Jerzy, Współpracownik: Dziliński Marjan.

Referat Turystyczno-Sportowy: Referent — dz. h. Peterek Stanisław.

Referat Morski: Referent—por. mar. Błeszyński Jerzy, Współpracownicy: ph. Grodzicki Janusz, Hergessel Antoni, kpt. mar. Domoradzki Mikołaj (Kmdt. H. O. M. w Gdyni).

Referat Propagandowo - Prasowy: Referent — Miazgowski Bolesław. Współpracownicy: hm. Polkowski Bolesław, ph. dr. Korabiewicz Wacław.

10. **Wydział Obozów:** Kierownik—hm. Lange Stanisław.

Referat Turystyki: Referent — p. o. H. O. Łychowski Andrzej.

11. **Wydział Mniejszości Narodowych:** Kierownik —hm. Gorzkowski Kazimierz.

12. **Wydział Zdrowia:** Kierownik — vacat.

13. **Inspektorat Kresowych Harcerzy:** Inspektor — hm. Jarnuszkiewicz Jerzy. Wizytatorzy Kresowych Harcerzy: ph. Sadowski Jan, ph. Smoła Kazimierz.

14. **Wydział Zagraniczny:** Kierownik Wydziału i Komisarz Międzynarodowy — hm. Kapiszewski Henryk.

III. **Przyboczny Naczelnika Harcerzy** — ph. Węgierski Kazimierz.

IV. **Organy opinjodawcze:**

1. **Komisja Programowa:** Przewodniczący — hm. Wierzbiański Marjan.

2. **Komisja Osobowa:** Przewodniczący — hm. Wierzbiański Marjan, Sekretarz — hm. Pętkowski Wacław.

Członkowie: hm. Bublewski Witold, hm. Dąbrowski Juljusz, hm. Datoń Donat, hm. Skłodowski Włodzimierz, hm. Sosnowski Witold, hm. Jarnusz-

W ofenzywie na młodzież musimy się uzbroić w książkę i pismo harcerskie, bez nich przegramy!

archiwum harcerskie.pl

kiewicz Jerzy, hm. Bar Ludwik.

4. **Komisja Dyscyplinarna:** Przewodniczący — hm. Rudnicki Stanisław. Sekretarz — dz. h. Jung Bronisław, Członkowie: hm. Gryglewicz Czesław, hm. Koczyk Marjan, hm. Kołaczek Wojciech, hm. Krawczyk Marjan, hm. Węgrzecki Mieczysław, hm. Wierzbiański Marjan.

V. „W Kręgu Wodzów": Naczelny Redaktor — hm. Szczygieł Władysław.

(—) **Antoni Olbromski** hm.
Naczelnik Harcerzy.

ROZKAZ NACZELNIKA HARCERZY, L. 21, z dnia 18 listopada 1935 r.

W sprawie Kursu Komendantów Harcerskich Oddziałów P. W.

Dla ujednostajnienia pracy p. w. w Harcerstwie odbędzie się Kurs Komendantów Oddziałów P. W., w którym powinni wziąć udział przedewszystkiem referenci p. w., minimum po jednym z każdego hufca i obowiązkowo referenci p. w. z Komend Chorągwi.

1. **Wymagania dla uczestników kursu:**

a) oficer, podchorąży, podoficer rezerwy z ukończoną szkołą podoficerską,

b) stopień harcerski — minimum wywiadowca.

2. **Wyszkolenie** na kursie obejmować będzie następuce działy:

a) metodyka prowadzenia pracy w oddziałach i obozach p. w.

b) programy pracy w harcerskich oddziałach p. w. ze szczególnem uwzględnieniem wyszkolenia wojskowego i wychowania obywatelskiego.

c) strzelectwo wojskowe i sportowe.

3. **Prawa absolwentów kursu.**

Uczestnicy kursu po złożeniu egzaminu z wynikiem pomyślnym uzyskują prawa prowadzenia oddziałów p. w.

4. **Miejsce i czas trwania kursu.**

Kurs odbędzie się w Warszawie od 2 do 6 stycznia 1936 r. (włącznie). Stawić się należy w godzinach rannych dnia 2 stycznia.

5. **Wyekwipowanie.**

Wyekwipowanie otrzymują uczestnicy kursu na miejscu. Pożądany ciepły koc.

6. **Opłaty i zniżki kolejowe.**

Opłata za kurs wynosi 7 zł., przyczem uczestnicy otrzymują mieszkanie z pościelą, utrzymanie, amunicję oraz druki i wzory. Należność ma być wpłacona najpóźniej w dniu rozpoczęcia kursu. Uczestnikom kursu przysługiwać będzie wojskowa zniżka kolejowa na podstawie zlecenia na przejazd wydanego przez Powiatowe Komendy P. W. W. F.

7. **Zgłoszenia.** Imienne zgłoszenia na kurs z podaniem kwalifikacyj przesyłać należy do dnia 20.XII r. b. do Komendy Chorągwi Warszawskiej, Warszawa, ul. Zielna 35, m. 9.

Naczelnik Harcerzy
(—) **Antoni Olbromski hm.**

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

KAMPANJA CZYTELNICTWA W DRUŻYNACH HARCERZY

Główna Kwatera Harcerzy (Wydział Drużyn) wyznacza na czas od 1 grudnia rb. do 15 stycznia 1936 r. kampanję czytelnictwa w drużynach harcerzy: Kampanja polegać będzie na usilnem propagowaniu w tym czasie czytelnictwa indywidualnego i zespołowego w organizacji harcerzy, tak, aby lektura stała się pożytecznem przyzwyczajeniem każdego harcerza, ważną czynnością w pracy zastępu i drużyny.

W wyznaczonym czasie muszą powstać, tam gdzie dotąd ich niema, bibljoteczki harcerskie drużyn, zastępów, poszczególni harcerze zaopatrzyć się winni w niezbędne poręczniki harcerskie, zapisać się do czytelni, bibljotek i t. p.

W okresie kampanji w pracy zastępów i drużyn szczególną uwagę zwrócić należy na lekturę (harcerską i pozaharcerską) indywidualną i zespołową.

W akcji propagandy czytelnictwa biorą udział wszystkie instytucje wydawnicze harcerskie więc: „Harcerskie Biuro Wydawnicze", „Na Tropie" i „Skaut".

Wydawnictwo „Na Tropie", zorganizuje specjalny konkurs czytelniczy.

Główna Kwatera opracuje specjalną instrukcję bibljoteczną dla drużyn, ustali katalog książek niezbędnych i t. p.

Hasłem kampanji czytelniczej:

„W ofenzywie na młodzież musimy uzbroić się w książkę i pismo harcerskie, bez nich przegramy".

Szczegółowe informacje o akcji czytelniczej nastąpią w specjalnie wydanym N-rze „Wici Harcerskich", rozesłanym bezpośrednio do drużyn.

Załączony do niniejszego N-ru „Wiad. Urzęd." afisz, propagujący akcję czytelnictwa winien być wywieszony w izbach i instytucjach harcerskich.

Dorobek piśmienniczy Harcerskiego Biura Wydawniczego.

Harcerskie Biuro Wydawnicze dotychczas wydało następujące książki:

Wacława Błażejewskiego—Historja Harcerstwa Polskiego, 2 wydania, Marji Chmielewskiej — Wykapka, Juljusza Dąbrowskiego — Gry i zabawy w izbie harc. 2 wyd., D-ra J. Dudzińskiego — Harcerz niesie pomoc bliźnim, Stanisława Gawkowskiego—Szkice polowe harcerza, Al. Hauke-Nowaka — Ze wspomnień skauta legjonisty, Marji Kączkowskiej —Życie Zuchów, Alojzego Pawełka — Młoda drużyna, Kaz. Papińskiego — Podręcznik sygnalizacji, Tomasza Piskorskiego — Krąg Starszoharcerski, Tomasza Piskorskiego — W przededniu ofensywy harcerskiej, Ignacego Płażewskiego— Czoło harcerskiej kolumny, Józefa Sosnowskiego—Harcerstwo jako wielka gra, 2 wydania, Józefa Sosnowskiego — Wytyczne programowe pracy zastępów chłopców starszych — Józefa Sosnowskiego — Polska w wychowaniu harcerskiem, Józefa Sosnowskiego — Miasto młodości, Eryka Zielińskiego — Almanach harcerza, Książka harcerska 1910 — 1935. — Bibljografja, Regulamin munduru harcerskiego, Regulamin wychowania fizycznego w harcerstwie, Regulaminy zuchowe, Próby harcerskie, cztery wydania.

KURS NARCIARSTWA NIZINNEGO.

Państwowy Urząd W. F. i P. W. organizuje „Kurs dla instruktorów i przodowników narciarstwa nizinnego" w Białowieży.

Harcerstwu przyznano 6 miejsc. Kurs odbywa się w terminie 7 — 20 luty 1936 r.

Uczestnicy otrzymują wyżywienie i sprzęt narciarski (butów nie). Przejazdy płacą sami na zlecenia (taryfa wojskowa).

archiwum harcerskie.pl

Kandydatury przesyłają Komendy Chorągwi do G. K. Harcerzy do dnia 20-go grudnia 1935 r.

POMIESZCZENIE NA KURSY NARCIARSKIE.

Zarząd Pensjonatu „Złoty Róg" w Worochcie zaofiarowywa pomieszczenia dla kursów narciarskich w sezonie zimowym wraz z całodziennym utrzymaniem na warunkach zależnych od umowy, przyczem cena orjentacyjna wynosić będzie 4.50 — 5 zł. od osoby za mieszkanie wraz z obfitem i doborowem utrzymaniem.

Pensjonat dysponuje 24 pokojami o centralnem ogrzewaniu i 8 opalonemi piecykami. Pomieszczenia na 60 — 70 osób.

REPREZENTACYJNA WYCIECZKA HARCERSKA DO ANGLJI.

Komisarjat Międzynarodowy Harcerzy organizuje w w czasie świąt Wielkanocnych reprezentacyjną wycieczkę instruktorów i starszych harcerzy do Anglji.

Wycieczka będzie miała za cel przedewszystkiem odwiedzenie ważniejszych środowisk skautowych i oddanie wizyty skautom z Kent, którzy odwiedzili nas w r. 1931.

Koszty wycieczki są uzależnione od ilości zgłoszeń.

Zgłoszenia przyjmuje Komisarz Międzynarodowy Harcerzy hm. Henryk Kapiszewski, Katowice, Reymonta 10.

ZLOT SKAUTÓW RUMUŃSKICH.

W dniach 5 — 31 lipca 1936 r. odbędzie się pod miejscowością Brashov IV Narodowy Zlot Skautów Rumuńskich.

Reprezentację Z. H. P. poprowadzi hm. Aleksander Szczęścikiewicz, Komendant Chorągwi Harcerzy we Lwowie (Lwów, Kurkowa 12).

ZLOT SKAUTÓW ESTOŃSKICH.

W lecie 1936 r. odbędzie się w miejscowości Haapsalu w Estonji Zlot Narodowy Skautów Estońskich.

Bliższe dane w sprawie udziału Z. H. P. w powyższym zlocie zostaną ogłoszone później.

REJESTRACJA STARSZYZNY.

W dniu 10 grudnia 1935 r. upływa termin rejestracji starszyzny. W związku z powyższem przypomina się o obowiązku wpłacania składek zaległych i na rok 1936 na konto P. K. O. Nr. 4160 — Główna Kwatera Harcerzy, pisząc na odwrocie blankietu cel wpłaty.

REJESRACJA PILOTÓW SZYB.

G. K. Harcerzy przystępuje do sporządzenia szczegółowej ewidencji pilotów szybowcowych, motorowych i balonowych.

W tym celu winni D-howie Drużynowi. (Komendanci Hufców) przygotowali w trzech egzemplarzach spis harcerzy posiadających odpowiednie zaświadczenia z odbytych kursów wg. następujących danych:

L. p., nazwisko i imię, Adres, pilot mot., szyb., bal., Jaką szkołę ukończył: mot., bal. szyb., Kto wyszkolił?

BUDOWA DOMU HARCERSTWA.

Wpływy na dzień 10 listopada. Ogółem do dnia 10 listopada wpłynęło za pośrednictwem Harcerstwa 37.000 zł. Ponieważ koszta akcji do dnia dzisiejszego wyniosły około 10.000 zł. (robota znaczków, wysyłka, %i t. d.) Harcerstwo więc złożyło przeszło 25.000 zł.

W akcji brało udział 12 chorągwi harcerek i 16 chorągwi harcerzy. Najwięcej złożyły dotychczas Warszawa męs. 5050 zł. 90 gr.

Warszawa żeń. 3320 zł. 45 gr. Lublin męs. 2002,55, Śląsk męs. 1721.15, Poznań żeń. 1611,78, Kraków żeń. 1490,98, Śląsk żeń. 1350.30, Lublin żeń. 1000,05.

Całkowicie zlikwidowały dotychczas swe rachunki z komitetem budowy następujące środowiska: żeńskie: Kraków, Poznań, Białystok, Pomorze; męskie: Kraków, Mazowsze, Białystok, Lublin.

Pozostałe chorągwie nie nadesłały ostatecznych rozliczeń oraz są dłużne różne sumy.

Ponieważ nie możemy zlikwidować, zamknąć rachunków dopóki wszystkie środowiska nie uregulują swych należności jeszcze raz prosimy o pośpiech i o szybkie załatwianie spraw związanych ze zbiórką.

Apel Komitetu ogłoszony w poprzednich numerach „Wiadomości" nie pozostał bez echa—szereg środowisk przysłał zapotrzebowania na znaczki i kółka, posiadamy jednak jeszcze pewien znaczny zapas naszych materjałów propagandowych oraz znaczków metalowych i kółek do chust które wysyłamy za zaliczeniem pocztowym z 10% ustępstwem.

Zamawiajcie nie zwlekając, jest to ostatnia okazja. Nowych nakładów robić już nie będziemy.

Czy wszyscy instruktorzy w Związku opodatkowali się już na rzecz Domu. Dziś publikujemy listę tych osób które wyzwane dotychczas nie odpowiedziały. Znaczek pamiątkowy 25-cio lecia musi się znaleźć na mundurze każdej harcerki i każdego harcerza.

Jeśli urządzasz przedstawienie lub zabawę nie zapomnij o tem że możesz przy tej okazji też zebrać trochę pieniędzy na budowę Domu w Warszawie.

Dotychczas wydaliśmy około 150,000 zł., brak nam jeszcze 220,000 zł. aby Dom całkowicie gotów i umeblowany oddać do użytku.

Poszczególne pokoje i sale [illegible]omu Harcerstwa im. Michaliny Mościckiej w Warszawie mogą być umeblowane

Po wyczerpaniu się pierwszego nakładu książki hm. JÓZEFA SOSNOWSKIEGO

p. t. „HARCERSTWO JAKO WIELKA GRA"

ukazał się nakład drugi tej książki, będącej próbą psychologicznego i pedagogicznego uzasadnienia gier i zabaw harcerskich.

Książka winna się znaleźć w rękach instruktorów harcerskich, nauczycieli, osób interesujących się wychowawczą stroną naszego ruchu. Niezbędna w bibljotekach instruktorskich, nauczycielskich, nauczycielskich i zakładów kształcenia.

Nakład H. B. W., Skład C. K. D. H., cena 1 zł.

Harcerz pisze tylko na pocztówkach z podobiznami poległych pionierów naszego ruchu.

Pocztówki te są do nabycia w **Centralnej Komisji Dostaw Harcerskich, Warszawa,** ul. **Traugutta 2,** w cenie **10 gr.** sztuka.

Propagujcie harcerstwo, wysyłając pocztówki harcerskie.

Drużyny mogą zdobyć fundusze, organizując sprzedaż pocztówek!

archiwum harcerskie.pl

przez poszczególne Oddziały Związku, Chorągwie i Hufce. Fundatorzy zostaną wymienieni w specjalnej księdze pamiątkowej oraz stosowna tabliczka zostanie umieszczona w pokoju ufundowanym.

Mamy już pierwsze zgłoszenie — a mianowicie Chorągiew Harcerzy w Lublinie zgłosiła gotowość urządzenia pokoju Szefowi Głównej Kwatery Harcerzy. Kto będzie następny?

Czy wiecie że do sal konferencyjnych i wielkiej sali na zebrania potrzeba około 500 krzeseł — cena dobrego krzesła wynosi około 15 zł. Każda drużyna harcerska winna dołożyć starań aby w Domu Związkowym znalazło się przynajmniej jedno krzesło jej fundacji. Na krzesłach zakupionych za pieniądze przesłane przez drużyny znajdą się stosowne tabliczki z nazwiskiem fundatora.

Kto będzie pierwszy.

Wszelkie wpłaty prosimy wnosić na konto czekowe w P. K. O. 29-966 — piszcie dokładnie za co i na co płacicie.

LISTA

osób, które nie odpowiedzały dotychczas na wezwanie i nie złożyły ofiary na budowę Domu Harcerstwa:

Hm. Święszkowski Marek, hm. Ludwig Władysław, hm. Dąbrowski Jul., hm. Wierzbiański Marjan, hm. Stamatello Henryk, hm. Budecki Zdzisław, hm. Jankowski Czesław, hm. Rosental Antoni, hm. Piekarski Stefan, hm. Koczyk Marjan, hm. Sosnowski Witold, Waldenberg Jerzy, Schatschnajder Jerzy, hm. Rekłajtis, hm. Muszalski Edward, Nowacka Anna, hm. Tyszka Juljan, Iwaszkiewiczówna Halina, Kreczmar Jerzy, hm. Krakowski Kazimierz, phm. Kazimierski Mieczysław z Tomaszowa, Sander R. z Tomaszowa, Garecki K. z Tomaszowa, hm. Szczęścikiewicz Aleksander — Lwów, hm. Usarz Franciszek ze Lwowa, hm. Hibl ze Lwowa, hm. Błaszczyk Wacław z Warszawy.

ZAGINIONY SPRZĘT.

1) Komenda Chorągwi Harcerek w Lublinie poszukuje kajaka, który zaginął natychmiast po wyładowaniu z pociągu lubelskiego w Spale w dniu 10 lipca.

Kajak był dwuosobowy, czarno-biały z czerwonym paskiem, miał tabliczkę Oficerskiego Jacht Klubu Wojskowego Warszawa Nr. 43. Wewnątrz były dwa wiosła, dwie pokrywy do hermetycznych kamer z mosiężnemi okuciami i ster. Ktokolwiek wiedziałby o takim kajaku, lub widział go w Spale proszony jest o udzielenie wiadomości Lubelskiej Komendzie Chorągwi Harcerek — Lublin, skrzynka pocztowa 244.

2) W czasie wyjazdu ze Spały zaginęła na stacji dnia 24 lipca b. r. skrzynia z napisem „Łukasiński — Łódź". Skrzynia zawierała artykuły spożywcze jak kasza, mąka, konserwy oraz namiot i saperki.

Wiadomość kierować do Komendy Hufca Harcerzy, Łódź, Pierackiego 9.

DOBRY UCZYNEK!

Każda drużyna harcerska może spełnić dobry uczynek, wysyłając do Ośrodków Pracy Harcerzy, książki, jako praktyczny podarunek gwiazdkowy.

W Ośrodku Pracy Harcerzy na Śląsku, pracują przy regulacji rzeki Wisły, bezrobotni harcerze. Chcąc przyjść tym harcerzom z pomocą, Główna Kwatera Harcerzy apeluje do wszystkich drużyn z prośbą o spełnienie **dobrego uczynku.**

Książki należy wysyłać pod adresem:

I. Harcerska Ochotnicza Drużyna Robocza
Rudołtowice-Zamek poczta Pszczyna

II. Harcerska Ochotnicza Drużyna Robocza
Nierodzim poczta Skoczów.

WYDAWNICTWA NADESŁANE.

Szlakiem I Brygady — Dziennik żołnierski. Wacław Lipiński, mjr. dr. Wydanie II, Warszawa ,1935, Główna Księgarnia Wojskowa, Cena zł. 9.50.

Przed paru dniami dopiero ukazało się na półkach księgarskich drugie wydanie książki W. Lipińskiego „Szlakiem I Brygady". Autor tego pamiętnika sierżant 5 p. p., który nieprzerwanie pełnił służbę w swym pułku, z rzadką cierpliwością zapisywał z dnia na dzień swe przeżycia i obserwacje, a więc bitwy, marsze oraz wszystkie radosne i złe chwile Legjonów, poczynając od wybuchu wojny europejskiej aż do rozbicia brygady.

Przed oczami czytelnika przesuwa się piękny lecz ciężki i znojny szlak zmagań legjonowych: bitwa pod Krzywopłotami, Łowczówkiem, Konarami, walki nad Stochodem i Styrem, bitwy pod Kostjuchnówką i Sitowiczami — szlak tak obficie zlaną krwią legjonistów. Pamiętnik odtwarza nietylko akcję bojową I Brygady Legjonów lecz również jej ducha, nastrój, ideologję oraz całe życie wewnętrzne, dając równocześnie sylwetki pięknych postaci żyjących i poległych bohaterów legjonowych, jak np. Sław Zwierzyński, Długosz, Sulkiewicz i inni.

Pracę wydano nadzwyczaj starannie, na pięknym papierze oraz ozdobiono artystyczną okładką według rzeźby dłuta prof. Raszki i szeregiem (około 80) pięknych ilustracyj w tekście. Liczy ona zgórą 600 stron druku.

Pamiętnik ten napisany przez znanego historyka wojskowości autora prac: „Od Wilna po Dynaburg", „Wśród lwowskich orląt", „Walka zbrojna o niepodległość Polski 1905 — 1918" i wielu innych, jest nietylko nadzwyczaj ciekawą

POLSKIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ
„PATRIA" Sp. Akc.
WARSZAWA, PLAC NAPOLEONA 3
Ubezpieczenia od wypadków narciarskich
na podstawie umowy z Polskim
Związkiem Narciarskim
Najdogodniejsze warunki

archiwum harcerskie.pl

i pouczającą lekturą dla wszystkich Polaków, miłą pamiątką dla uczestników bojów legjonowych, lecz również posiada znaczenie historyczne jako źródło, dające możność poznać i ocenić rolę, znaczenie i działania I Brygady Legjonów.

Książka ta została polecona przez Ministerstwo W. R. i O. P., jako lektura szkolna dla klasy V-ej.

MGR JAN JASIŃSKI. GRY I ĆWICZENIA TERENOWE. Dla Szkół powszechnych i średnich oraz organizacyj młodzieży. Księgarnia Św. Wojciecha. 1935 str. 192.

Sygnalizujemy ukazanie się nowej, cennej pracy z zakresu wyćwiczenia harcerskiego, stanowiącej doskonałe uzupełnienie wydanego niedawno podręcznika hm Dąbrowskiego p. t. „Gry i zabawy w izbie harcerskiej". Książka dzieli się na dwie części: teoretyczną, uzasadniającą w kilkunastu króciótkich rozdziałach potrzebę przeprowadzania gier, ze stanowiska zdrowia, rozwoju i kształtowania charakteru, zaspokojenia instynktów, jak również podająca podział, organizację i stopniowanie gier, oraz część praktyczną — zajmującą w szczegółowym, jasnym wykładzie cały szereg gier polowych ze wszystkich dziedzin techniki harcerskiej. Nieco uwag o organizacji i hygjenie marszu, wycieczki, oraz ciekawie zestawiona bibljografja zaczyna książkę. Napisana przez znanego w świecie harcerskim instruktora, będąca owocem jego długoletnich doświadczeń, powinna rychło znaleźć się w rękach każdego drużynowego.

„GOSPODARSTWO OBOZOWE" Stow. Zarejestr. „Na Tropie", Katowice 1935 r. Cena — 90 gr. Autorkami „Gospodarstwa Obozowego" są harcerki — seminarzystki z Państwowego Seminarjum Nauczycielek Gospodarstwa w Warszawie, kierowanego przez p. Anielę Komarnicką, która jest zarazem kierowniczką zespołu redakcyjnego książki. Książka ta jest poświęcona wszystkim gospodyniom i gospodarzom obozów i ma na celu ulżyć ich kłopotom i troskom w prowadzeniu gospodarstwa obozowego. „Gospodarstwo Obozowe" zawiera bogaty materjał w zakresie odżywiania drużyn na wycieczkach i obozach dwutygodniowych, jadłospisy mięsne i jarskie, wskazówki do wykonania jadłospisów, urządzenia śpiżarni na obozie, badanie produktów, poucza o oszczędności paliwa, o pionerce gospodarczej i wskazuje wiele rzeczy niezbędnych przy obozowaniu, a nabytych długiem doświadczeniem. Już sam fakt, że autorkami są słuchaczki Szkoły Nauczycielek Gospodarstwa gwarantuje nam jej fachowość i praktyczność.

„OPOWIADANIA Z ŻYCIA SKAUTA NACZELNEGO" E. sk. Nakładem „Na Tropie" Katowice, 1935 r. Cena zł. 1. —

Celem pogłębienia podstaw ideowych Harcerstwa

KONIECZNE JEST PRZECZYTANIE PRZEZ OGÓŁ INSTRUKTORÓW I STARSZEGO HARCERSTWA

następujących książek:

Dr. Michała Grażyńskiego: „Gawędy i Przemówienia harcerskie"

Dr. Michała Grażyńskiego: „Dokąd zdążamy"

Mgr. Józefa Sosnowskiego: „Polska w wychowaniu harcerskiem"

Pierwsze dwie książki nabyć można w admin. „Na Tropie", trzecią w C. K. D. H.

ZDJĘCIA ZE SZWECJI.

Dh. Bukowski posiada również następujące zdjęcia ze Szwecji:

I. Okres przygotowawczy w Spale. 6 zdjęć. Wysund. Na promie (6) Sasnitz. III. Na okręcie. (30) Buńczuk. myciu i inne; II. Przez Niemcy. (15) Nasi w pociągu. Stralmarsz do kaplicy. Ładowanie do pociągu, magazyny, przy Okręt, port, brzegi Rugji, ładowanie, scenki rodzajowe, przypadłości morskie, Treleborg. IV. Przemarsz przez Sztokholm, przyjazd do Ingarö (zdjęć 15). Widoki ze statku na wysepki. V. Rozbijanie namiotów (30 zdjęć). Scenki z różnych obozów. Martin, Jamica, Egipcjanie, Szkoci, Francuzi i inne. VI. Otwarcie Zlotu. 20 zdjęć B. P. (zdjęcia biskie), Gustaw Adolf (zdjęcia bliskie). Widok ogólny, defilada VII. Życie w Ingarö. W Jamace, Egipcie, Finlandji, (typy 6 zdj.). Szkot Goljat. Orkiestra, redakcja, estrada w świetle reflektorów. Szwedka. Podwieczorek w Ob. Pol. (10). Hindus. Krowa Szkocka (5). Ozdoby i urządzenia obozowe (10). Kobziarz szkocki. Taniec Szkotów. Zmrok w obozie. Sjamczycy. Skały nadbrzeżne; VIII. Pokazy. Smok (6). Krakus (3) łeb smoczy (3). Orszak Krakusa. Węgrzy w strojach ludowych (2) Szwedki. Tańce Szwedów (5). Gimnastyka. B. P. filmuje. IX. Msza św. (4). Obozy Polskie (6). Widok ogólny terenu. X. Wycieczka na archipelag (10). XI. „Korsarz" w Ingarö (10). XII. Wycieczka do Upsali (30 zdj.) Przemarsz, zwiedzanie, składanie wieńca, grupa przed katedrą, zabytki. XIII. Zawody (10). Zastępy przy pracy. Gustaw Adolf sędzią. Konferencja. Odprawa Kom. Pol. Zbiórki. Program dnia. XIV. Sztokholm. (60) Na stadjonie (5). Miasto, widoki (30). Ratusz, z zewnątrz i wewnątrz. Złota sala, ganki. Parlament. Obrady w Parlamencie. Zamek K. — Trony Królewskie. Uliczki. Skanzem (6). Mosty. Dalekie widoki. Letni pałac kr. (6). Sara. XV. Kopenhaga. 15 zdj. Ruch rowerowy. (8) Gwardja kr. Ulice, zabytki, pomniki, mosty, kanały, port. Tivoli. Syrena. Pałac Kr. Ratusz. Widoki z Ratusza. XVI. Szczecin. Powitanie (4). Portmiasto i t. p. 15 zdj. XVII. Kreutz — Warszawa. Młody hitlerowiec. Wyładowanie się.

Warunki jak zdjęcia ze Spały. Razem zdjęć około 450.

„WIEŚCI ZLOTOWE".

Dziennik Jubileuszowego Zlotu Harcerstwa Polskiego.

Komplet, składający się z 13 numerów (112 stron) bogato ilustrowanych, zawiera teksty i streszczenia przemówień i gawęd wygłoszonych na Zlocie, opisy wszystkich uroczystości zlotowych, liczne reportaże z życia Zlotu, migawki i humor zlotowy.

„WIEŚCI ZLOTOWE" to najwierniejszy obraz Zlotu i najlepsza po nim pamiątka.

Komplety „WIEŚCI" w cenie zł. 1 — wraz z przesyłką pocztową do nabycia w Administracji „NA TROPIE", Katowice, ul. Szafranka, konto P. K. O. 305-330.

KSIĄŻKI ADMINISTRACYJNE DRUŻYNY:

Książka pracy drużyny	zł. 1, 30 gr.
Książka wykazów służby	„ 1, 50 gr.
Książka kasowa z kwitarjuszem	„ 1, 20 gr.
Książka inwentarzowa	„ 0, 40 gr.
Komplet książek administracyjnych	„ 4, 40 gr.
Książeczka zastępu	„ 0, 75 gr.

Książki można nabywać pojedyńczo.

Skład główny w C. K. D. H. Warszawa, Traugutta 2.
Konto czekowe w P. K. O. w Warszawie Nr. 536.

Na porto kompletu książek administracyjnych załączyć 70 gr. Na podstawie Rozkazu Naczelnika Harcerzy L. 20 z dnia 14 grudnia 1934 r. każda drużyna harcerzy ma obowiązek zaprowadzenia administracji według książek wydanych przez Główną Kwaterę.

archiwum harcerskie.pl

Jedynym podarkiem gwiazdkowym dla harcerza lub harcerki jest książka H. B. W.

Sprzedaż Gwiazdkowa

Harcerskie Biuro Wydawnicze — postanowiło obniżyć na akres gwiazdkowy ceny wszystkich swoich wydawnictw o 10%. Z okazji tej winien skorzystać każdy, obniżce bowiem ulegają książki wartościowe, nawet wydane ostatnio, jednakże tylko na krótki okres gwiazdkowy, poczém ceny wracają do stanu normalnego.

Każdy zatem harcerz (po wylegitymowaniu się) i drużyna zakupując osobiście w C.K.D.H. lub zamawiając pocztą do dnia 15 stycznia r. b. jedną lub kilka z wymienionych niżej książek otrzymuje rabat gwiazdkowy w wysokości 10%, t. zn. płaci cenę o 10% niższą od umieszczonej w tym spisie i obowiązującej dotychczas.

Niezależnie od tego, w tym czasie kto zakupi lub zamówi jeden z kompletów utworzonych z nowych, ostatnich wydawnictw, będących podstawą każdego harcerskiego księgozbioru otrzymuje prócz 10% rabatu — jako specjalne premjum — piękny, ozdobiony licznemi fotografjami, oraz całostronicowemi barwnemi planszami album, pamiątkę z wyprawy polskiego harcerstwa do Anglji p. t. „Polacy na Jambore", wartości kilkunastu złotych. Rabatu udziela wyłącznie C.K.D.H., przysługuje on tylko harcerzom i drużynom harcerskim kupującym książki tylko w składzie głównym.

Oto komplety:

Techniczny:

Chmielowskiej—Wykapka	1.80
Dąbrowskiego — Gry i zabawy w izbie harcerskiej	1.10
Dudzińskiego—Harcerz niesie pomoc bliźnim	1.20
Papińskiego — Podręcznik sygnalizacji	2.50
Gawkowskiego—Szkice polowe harcerza	1.35

Historyczny:

Błażejewskiego — Historja Harcerstwa Polskiego	4.—
Hauke Nowaka — Ze wspomnień skauta legjonisty	2.50
Płażewskiego—Czoło harcerskiej kolumny	1.40
Sosnowskiego—Miasto młodości	1.90

Metodyczny:

B. Powell—Wskazówki dla skautmistrzów	4.—
Pawełka—Młoda drużyna	2.50
Piskorskiego — Krąg starszoharcerski	1.90
„ — W przededniu ofensywy harcerskiej	0.80
Sosnowskiego—Harcerstwo jako wielka gra (II wyd. w druku)	zł. 1.—
Sosnowskiego — Wytyczne programowe	1.40
„ — Polska w wychowaniu harcerskiem	1.70

Wspomnienia, reportaże, beletrystyka:

Hauke Nowaka—Ze wspomnień skauta legjonisty	1.70
Kączkowskiej — Życie zuchów (pogadanki religijne)	4.50
Sosnowskiego—Miasto młodości	1.90
Płażewskiego — Czoło harcerskiej kolumny	1.40

Programowy:

Regulamin munduru harcerskiego	0.50
Regulamin wychowania fizycznego w harcerstwie	0.50
Regulaminy zuchowe	0.30
Próby harcerskie	0.70

Ważne do dn. 15 stycznia 1936 r., po tym terminie obowiązuje zwykła cena książek!

Piękna książka Harcerskiego Biura Wydawniczego to najwłaściwszy podarek gwiazdkowy.

Redaktor: Mgr. JÓZEF SOSNOWSKI

Druk. „LECH" Warszawa, Koszykowa 33

archiwum harcerskie.pl